7/17990

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.10.0.THG-0.12.00.04.020/
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

21891 22.11.2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 17.10.2006 tarihli ve KAN.KAR.MD. A.01.0.GNS.0.10.00.02-26306 sayılı yazınız.

Antalya Milletvekili Sayın Feridun Fikret BALOĞLU' nun "hasta hakları birimlerine ilişkin" yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
BAKAN

EKLER :
1-Önerge Cevabı (2 sayfa)

Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü Mithatpaşa Cad. No:3 (B) Blok 2.Kat Sıhhiye/ANKARA
Tel: 0.312.431 09 58 Fax: 0.312.432 42 73-434 42 58
http://www.saglik.gov.tr/extras/hastahaklari/giris.html e posta: hastahaklari@saglik.gov.tr

7/17990

Antalya Milletvekili Sayın Feridun Fikret BALOĞLU' nun "hasta hakları birimlerine ilişkin " yazılı soru önergesinin cevabıdır:

SORULAR:

1- Sağlıkta dönüşüm projesinin uygulanması kapsamında, Türkiye ölçeğinde nerelerde ve kaç adet hasta hakları birimi kurulmuştur?

2- Hasta Hakları Yönetmeliği'ne göre kurulan hasta hakları birimlerinde görev alanların, hastane personelinden seçilmesi nedeniyle, söz konusu birimlerin hastane yönetimlerinin etkinliği altında görev yapamaz duruma geldiklerine ilişkin şikâyetlerin yoğunlaşması karşısında, ne tür bir önlem alacaksınız?

3- Özel hastanelerde, söz konusu birimlerin kurulmadığına ya da yönetmelik hükümlerinin uygulanmadığına ilişkin olarak, Hasta ve Hasta hakları Derneği Başkanı Nuri ÖZKUL'un öne sürdüğü iddialar, Bakanlığınızca araştırılmış mıdır?

4- Hasta hakları birimlerinin çalışmasına ilişkin raporlar Bakanlığınıza ulaşmakta mıdır? Bakanlığınız, bu konuda toplu bir açıklama yapacak mıdır?

CEVAPLAR:

1- 1998 yılında yayınlanan 2003 yılına kadar uygulaması bulunmayan Hasta Hakları Yönetmeliği'nin yataklı tedavi kurumlarında uygulanmasını temin etmek için 2003 yılında Hasta Hakları Uygulama Yönergesi yayınlanmış ve bu tarihten itibaren planlı bir şekilde hasta hakları birimleri ve kurulları kurulmuştur. 02 Ekim 2006 tarihi itibarı ile Sağlık Bakanlığına ait tüm yataklı tedavi kuruluşlarında hasta hakları birimleri kurulmuş bulunmaktadır.

Kurulan birimlerin sorumluları ve kurul başkanları ile gerektiğinde başhekimler ve sağlık müdürleri eğitim programlarına alınmıştır.

2- Hasta Hakları Kurulunda; başkan (baştabip yardımcısı), hasta hakları birim sorumlusu, hakkında başvuruda bulunulan personelin birim sorumlusu, yanında hasta hakları konusunda faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşu temsilcisi (kurula kabul edilme şartları 44. maddede belirlenmiştir.), varsa hastanın avukatı (hastayı temsil ettiğine dair vekâletin bulunması gerekir) da bulunmaktadır. Ayrıca hasta veya yakını isterlerse kurula girerek kurul üyelerini konu hakkında bilgilendirebilirler. 4688 Sayılı Kamu Sendikaları Kanununa göre kurumda yetki almış sendika temsilcisi, valiliğin belirleyeceği bir vatandaş. (kendisi ve yakınlarının Sağlık Bakanlığına bağlı kurumlarla ticari ilişkisi olmayan, sağlık hizmetleri veya sosyal hizmetler alanında temayüz etmiş, 65 yaşını geçmemiş, kurula sürekli olarak katılmasını engelleyecek kronik bir rahatsızlığı olmayan, gönüllü bir kişi), il genel meclisi üyeleri arasından vali tarafından seçilecek bir üyeden oluşur. Yani kurulda hastane personelinden daha çok, dışarıdan temsilciler yer almaktadır.

Birimlerin bağımsız çalışması ve çalışanlarının ayrımcılığa tabi tutulmaması için gerekli düzenlemeler yayımlanan yönetmelik, yönerge ve genelgelerle yapılmıştır. Nitekim, Bakanlığımıza bağlı hastanelerdeki birimler bakımından, hasta hakları biriminde çalışan personelin görevlendirildikten sonra kendi istekleri dışında başka bir kurum, kuruluş veya ünitede görevlendirilemeyecekleri, yaptıkları iş gereğince ayrımcılığa veya ceza olarak algılanabilecek işlemlere tabi tutulamayacakları hususunda açık kurallar mevcuttur. Bunun yanında, birimlerin hizmetin verildiği sağlık kuruluşu bünyesindeki çalışmalarında daha bağımsız olmalarına katkı sağlayacağı cihetle, hasta hakları birim sorumlularının kadrolarının sağlık müdürlüklerine alınması yolunda çalışma yapılmaktadır.

3- Hasta Hakları Yönetmeliği, sağlık hizmeti verilen resmi ve özel bütün kurum ve kuruluşları, bu kurum ve kuruluşlarda veya bunların dışında hizmete katılan her kademedeki ve unvandaki ilgilileri ve hizmetten faydalanma hakkını haiz olan bütün fertleri kapsamaktadır.

Mevcut düzenlemelere göre, hastanın ve hasta ile ilgili bulunanların, hasta haklarının ihlali halinde, mevzuat çerçevesinde her türlü müracaat, şikayet ve dava hakları vardır. Hasta haklarının ihlali halinde, personeli istihdam eden kurum ve kuruluş aleyhine maddi veya manevi veyahut hem maddi ve hem de manevi tazminat davası açılabilecektir.

Hasta haklarının Devlet memuru veya diğer kamu görevlisi olmayan personel tarafından herhangi bir şekilde ihlali halinde uygulanacak müeyyideler de Yönetmelikte gösterilmiştir. Buna göre; bunların özel kanunlara göre kurulmuş olan kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları haysiyet divanlarınca disiplin cezaları ile cezalandırılmaları mümkün olduğu gibi, hasta haklarını ihlallerinden doğan hukuki sorumlulukları, genel hükümlere göre doğrudan doğruya kendilerine veya bunları çalıştıran kurum ve kuruluşlara karşı veya hem kendilerine ve hem de çalıştıranlara karşı birlikte dava açılarak da ileri sürülebilecektir.

Diğer taraftan, kamu görevlisi olmayan personel hakkında, ceza hukukuna göre suç teşkil eden fiilleri sebebiyle cezai müeyyideler tatbik edilmesi, genel hükümlere göre doğrudan doğruya cumhuriyet savcılıklarına yapılacak ihbar veya şikayet yoluyla gerçekleştirilebilmektedir.

Sağlık kurum ve kuruluşlarının yetkilileri, Yönetmelik'te ve diğer mevzuatta belirtilen hasta haklarının lafzına ve ruhuna uygun olarak kullanılabilmesine yardımcı olmak amacı ile bu Yönetmelik'te gösterilen "hasta hakları"nı bir liste, tabela veya broşür haline getirerek, bunları sağlık kurum ve kuruluşunun, hastalar, personel ve ziyaretçiler tarafından kolayca ulaşılıp okunabilecek uygun yerlerinde bulundurmak da dahil olmak üzere, gereken bütün tedbirleri almakla mükellef ve yetkilidir.

Ayrıca, Özel Hastaneler Yönetmeliği'nde de, özel hastanelerin hasta hakları ihlalleri ile bunlara bağlı ortaya çıkan sorunların önlenmesi ve gerektiğinde hukuki korunma yollarının fiilen kullanılabilmesi için hasta haklarına dair mevzuatın etkin şekilde uygulanmasına yönelik gerekli tedbirleri almaları öngörülmüştür.

Bakanlığımızca, hasta hakları ile alakalı haberler ve yayınlar ile duyuru ve şikayetler mümkün oldukça takip edilmekte, özel sağlık kuruluşlarındaki hasta hakları ile ilgili uygulamalar, yukarıda açıkladığımız mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılan denetimlerde gözetilmektedir.

4- Hasta hakları ihlali durumunda hastalar hasta hakları birimine başvurabileceği gibi internetten de başvurularını yapabilmektedir. Birimlere yapılan başvurular da internet ortamına aktarılmakta ve Bakanlık tarafından istatistikleri alınmaktadır.

Hasta hakları birimlerinin çalışmaları ve istatistikler çeşitli zamanlarda tarafımdan açıklanmış olup, bu bilgiler Bakanlığımız hasta hakları internet sayfasında (**http://www.saglik.gov.tr/extras/hastahaklari/giris.html**) ve istatistikler bölümünde (**http://www.saglik.gov.tr/extras/hastahaklari/istatistik.htm**) bulunmaktadır.

Sağlık hizmetinin daha kaliteli sunulması için ve hasta açısından önemli bir adım olan ve Bakanlığım döneminde başlattığım hasta hakları uygulamaları konusunda göstermiş bulunduğunuz hassasiyetten dolayı ayrıca teşekkür ederim.